

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

PERCEPCIJE I STAVOVI KORISNIKA I PRUŽALACA SOCIJALNIH USLUGA U OPŠTINAMA ODŽAK I MRKONJIĆ GRAD

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Sadržaj:

PERCEPCIJE I STAVOVI KORISNIKA I PRUŽALACA SOCIJALNIH USLUGA U OPŠTINAMA ODŽAK I

MRKONJIĆ GRAD	1
UVOD	3
ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI KONTEKST	4
METODOLOGIJA	7
KVANTITATIVNI UZORAK	8
PRIKUPLJANJE KVANTITATIVNIH PODATAKA	13
PRIKUPLJANJE KVALITATIVNIH PODATAKA	14
ANALIZA PODATAKA	14
KLJUČNI REZULTATI	15
REZULTATI KVANTITATIVNOG ISTRAŽIVANJA	16
REZULTATI KVALITATIVNOG ISTRAŽIVANJA	22
ZAKLJUČAK	24
PRILOG - Upitnik	26
<i>TABELA 1 - PROCENTUALNA DISTRUBICIJA UZORKA U OPŠTINI ODŽAK</i>	<i>9</i>
<i>TABELA 2 - PROCENTUALNA DISTRUBICIJA UZORKA U OPŠTINI MRKONJIĆ GRAD</i>	<i>10</i>
<i>TABELA 3 - PROCENTUALNA DISTRUBICIJA UZORKA U OPŠTINI ODŽAK</i>	<i>11</i>
<i>TABELA 4 - PROCENTUALNA DISTRUBICIJA UZORKA U OPŠTINI MRKONJIĆ GRAD</i>	<i>12</i>
<i>GRAFIKON 1 - PROCENTUALNA DISTRUBICIJA UZORKA U OPŠTINI ODŽAK</i>	<i>12</i>
<i>GRAFIKON 2 - PROCENTUALNA DISTRUBICIJA UZORKA U OPŠTINI MRKONJIĆ GRAD</i>	<i>13</i>
<i>GRAFIKON 3 - KOLIKO SU KORISNICI UPOZNATI SA RADOM CSR U ODŽAKU I MRKONJIĆ GRADU</i>	<i>17</i>
<i>GRAFIKON 4 - VRSTA SOCIJALNIH USLUGA I PRAVA U ODŽAKU</i>	<i>18</i>
<i>GRAFIKON 5 - VRSTA SOCIJALNIH USLUGA I PRAVA U MRKONJIĆ GRADU</i>	<i>18</i>
<i>GRAFIKON 6 - EVALUACIJA RADA U ODŽAKU</i>	<i>19</i>
<i>GRAFIKON 7 - EVALUACIJA RADA U MRKONJIĆ GRADU</i>	<i>19</i>
<i>GRAFIKON 8 - KOLIKO SU ZAPOSLENICI CSR SUSRETLJIVI PRI RJEŠAVANJU PROBLEMA KORISNIKA U MRKONJIĆ GRADU I ODŽAKU</i>	<i>20</i>
<i>GRAFIKON 9 - UTICAJ SOCIJALNIH USLUGA NA KVALITET ŽIVOTA</i>	<i>21</i>
<i>GRAFIKON 10 - PREDLAGANJE INICIJATIVA CSR</i>	<i>22</i>

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

UVOD

Ovaj izvještaj predstavlja rezultate istraživanja znanja, stavova i praksi (*engleski* Knowledge, Attitudes and Practices-KAP) među registrovanim korisnicima socijalnih usluga u opštinama Odžak i Mrkonjić Grad. Ove opštine su odabrane kao pilot oblasti za testiranje usluge pomoći u kući za starije osobe i osobe sa invaliditetom. KAP istraživanje je provedeno među *486 osoba iz ranjivih kategorija, na dvije odabrane lokacije* sa dodatnih četrnaest individualnih intervjua sa zaposlenicima Centara za socijalni rad i tri grupna intervjua sa lokalnim vlastima koji su provedeni tokom jula i avgusta 2016.godine.

Istraživanje i analiza su provedene u okviru aktivnosti EU SOCEM projekta i to: ***prikupljene su kvantitativne i kvalitativne informacije o ciljnim grupama i pitanjima koja se odnose na njih putem: 10 detaljnih intervjua, 3 fokus grupe sa 24 predstavnika pružalaca usluga, istraživanje na najmanje 500 osoba iz ranjivih kategorija na dvije odabrane lokacije. (4.1)***

Iako su rezultati istraživanja pružili korisne uvide i pokazatelje, od samog početka je važno naglasiti da ograničenja uzorkovanja i metodološka ograničenja znače da oni trebaju biti shvaćeni kao ilustracija spektra znanja, stavova i praksi, a ne kao nalazi koji mogu biti smatrani relevantnim za šire zajednice u opštinama ili predstavljati situaciju u BiH u cjelini.

S obzirom na to, rezultati istraživanja ističu važne izazove u pružanju usluga socijalne zaštite ranjivim kategorijama i predstavljaće koristan doprinos planiranju strategije u pilot opštinama za koju će pomoć pružiti EU SOCEM tim.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI KONTEKST

Odžak

Posavski kanton u kojem se nalazi CSR Odžak, definiše socijalnu zaštitu i pripadajuća prava Zakonom o socijalnoj zaštiti koji je usvojen 2004.godine. Ovaj zakon navodi da su kantonalno ministarstvo i lokalne vlasti nadležne za socijalnu zaštitu te da su zaduženi za usklađivanje aktivnosti koje se odnose na socijalnu zaštitu i usmjeravanje sredstava za obavljanje takvih djelatnosti (Član 5.), jedinice lokalne samouprave (Član 6.), koji "obavljaju centri za socijalnu zaštitu i druge ustanove socijalne zaštite i upravna tijela jedinica lokalne samouprave".

Zakon o socijalnoj zaštiti razdvaja "djelatnost" od "prava": u slučaju gdje se "prava" ne odnose na novčane naknade (kao što je na primjer pravo na pomoć u kući) njihovo pružanje je u najboljem slučaju mješavina svega i svačega a u najgorem slučaju ono i ne postoji. Nadalje, "nadoknada za tuđu pomoć i brigu" se osigurava iz budžeta lokalne samouprave u zakonom pripisanom minimalnom iznosu od 5% od prihoda lokalne samouprave. Druga pripisana prava uključuju da "samac ili porodica imaju pravo na savjetovanje, pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća, pomoć za održavanje, jednokratnu pomoć, doplatak za pomoć i njegu, ličnu invalidninu, osposobljavanje za samostalan život i rad, zaštitu izvan vlastite porodice i druge pomoći". Dodatno, postoji zakonska osnova za "Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća koje se u pravilu se pruža u korisnikovu domu ", i shodno opisu aktivnosti koje iz ovog prava proizilaze, može obuhvatiti i aktivnosti koje se tipično ubrajaju u uslugu pomoći u kući (vođenje kućanstva) a za korisnika je besplatno.

„Pomoć za održavanje“ nadalje, daje se u novcu ili naturi, što takođe, može obuhvatiti i uslugu pomoći u kući. Pravo na pomoć u kući, onako kako je specifično definisano Federalnim resornim zakonom se ne pominje, ali ovaj Kantonalni zakon je dovoljno normativno fleksibilan da ne onemogućava razvoj niti pružanje usluge pomoći u kući.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Centar za socijalni rad, prema članu 72. Zakona, “predlaže mjere unapređenja politike socijalne zaštite”, i “predlaže, podstiče i usklađuje druge aktivnosti u području socijalne zaštite na lokalnom nivou”. Nadalje, ovaj Zakon, na izuzetno moderan i savremen način daje mogućnost osnivanja “Centra za pomoć i njegu” koji je “ustanova koja se osniva za pružanje svih ili pojedinih usluga, koje obuhvataju: organizaciju prehrane (nabavka i dostava gotovih obroka u kuću, odnosno nabavka živežnih namjernica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa i sl.), obavljanje kućnih poslova (pospremanje stana, donošenje vode, ogrijeva i slično, organizovanje pranja i peglanja veša, nabavku lijekova i drugih potrepština), održavanje lične higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju, i obavljanju drugih higijenskih potreba), zadovoljenje drugih svakodnevnih potreba.” Centar za pomoć i njegu može osnovati opština, vjerska zajednica, udruženje i druga domaća i strana pravna i fizička osoba. Nadležni ministar propisuje uslove u pogledu prostora, opreme, stručnih i kadrovskih uslova – a Zakon omogućava i registracionu fleksibilnost ukoliko ovaj oblik zaštite pruža usluge za manje od 10 korisnika (u tom slučaju usluga nije potrebna jer se ta djelatnost može obavljati i bez osnivanja Centra za pomoć i njegu). Izmjene i dopune Zakona, iz 2009. godine, nisu se bitno odrazile na odredbe koje se tiču centra za pomoć i njegu. Nažalost, premda ova mogućnost postoji u Zakonu, niti jedan centar za pomoć i njegu zapravo nije formiran.

Budžet Posavskog kantona za 2016. godinu, predviđa grant za zdravstvene institucije i centre za socijalni rad u iznosu od 300,000 KM, a grantovi za zdravstvene i socijalne potrebe iznose 2,080,000 KM. Crveni krst, Kuća nade Odžak i Udruženje roditelja dece sa posebnim potrebama iz Orašja definisani su takođe kao primaoci direktnih grantova. Za funkcionalnu klasifikaciju socijalne zaštite, izdvaja se 3,846,410 KM, od ukupnih rashoda u vrijednosti od 39,348,510, što predstavlja svega 9.7% te je izrazito mala suma u poređenju sa drugim zajednicama u BiH.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Iako opština Odžak nije osnovala centar za pomoć i njegu, prema podacima iz budžeta za 2015. godinu, postojala je budžetska stavka *“Ostali transferi – pomoć u kući za stare i bolesne”*. Međutim, planirani troškovi u 2015. godini su iznosili 0.00 KM, tj. nije ih bilo.

Član 15. Statuta opštine Odžak navodi: *„Opština se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se: - podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba, - brige o potrebama i interesima penzionera i osoba starije životne dobi...“*. Član 25. Statuta, nadalje, definiše da (većinom ukupnog broja vijećnika) Opštinsko vijeće *„ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Opštine“*.

Mrkonjić Grad

Zakon o socijalnoj zaštiti Republike Srpske (*Službeni glasnik Republike Srpske br.37/12*), u svom članu 20. kaže da pomoć i njega u kući predstavlja pravo u socijalnoj zaštiti te posebno navodi da se *„obezbjeduje starijem iznemoglom licu, teško oboljelom licu i drugom licu koje nije u stanju da se brine o sebi“* i da se *„Pomoć i njega u kući obezbjeđuje se iz budžetskih sredstava, ako: a) lice nema mogućnosti da pomoć i njegu u kući obezbijedi vlastitim sredstvima i sredstvima srodnika koji ima obavezu izdržavanja u skladu sa zakonom, b) lice nije zaključilo ugovor o doživotnom izdržavanju, v) lice nije ugovorom o darovanju otuđilo imovinu i g) ukupni prihodi korisnika po svim osnovama ne prelaze iznos od 50% osnovice iz člana 23. ovog zakona.“*

Pravilnik o pomoći u kući je usvojen i definiše da *„uslugu pružaju njegovateljice, medicinske sestre i radnici na poslovima higijene korisnika“*. Cijena troškova utvrđuje na mjesečnom nivou i ne može biti veća od 40% prosječne neto plate ostvarene u Republici u prethodnoj godini“.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Uslugu mogu pružati organizacije vladinog (ustanove socijalne zaštite), nevladinog (udruženja građana, vjerska zajednica) i privatnog sektora, a mogu se realizovati i kao samostalna profesionalna djelatnost. Prema postojećim podacima, Mrkonjić Grad ne pruža uslugu pomoći u kući. U 2015. godini u budžetu Mrkonjić Grada predviđeno je 1.481.00 KM za doznake za socijalnu zaštitu, od čega 255.000 KM za pružaoce usluga. Za dnevni centar za decu, kroz tekuće grantove izdvaja se 22.000 KM. Na klasifikaciju socijalne zaštite izdvaja se 1.436.000 KM, što je okvirno 16%.

Za razliku od opštine Odžak, opština Mrkonjić Grad izdvaja značajnija sredstva za socijalnu zaštitu, ali nema u svom budžetu jasno definisanu budžetsku stavku na osnovu koje bi mogla finansirati uslugu pomoći u kući.

METODOLOGIJA

Metodološki pristup ovog istraživanja sastojao se od dva dijela, KAP istraživanja (istraživanje znanja, stavova i praksi) u vidu kvantitativnog istraživanja te pojedinačnim i grupnim podacima iz intervjua koji su prikupljeni tokom grupnih intervjua sa ključnim pružaočima informacija.

KAP istraživanje je metoda koja pruža pristup kvantitativnim i kvalitativnim informacijama. Ova vrsta istraživanja se fokusira na specifične i kritičke elemente problema i nivoe znanja, stavova i praksi ciljane publike. Generalno, ova metoda istraživanja se koristi kako bi se postiglo sljedeće:

1. Unapređenje znanja, stavova i praksi o specifičnim temama, identifikacija onoga što je poznato i urađeno u vezi različitih tema.
2. Utvrditi osnovne (referentne) vrijednosti za upotrebu u budućim procjenama i pomoć pri mjerenju učinkovitosti i sposobnosti zdravstveno-odgojnih aktivnosti na promjenu ponašanja vezanih za zdravlje.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

3. Predložiti interventnu strategiju koja odražava specifične lokalne okolnosti i kulturne faktore koji utiču na njih; plan aktivnosti koje su prikladne odgovarajućoj populaciji.

Kvalitativni podaci osigurani tokom ovog istraživanja služili su za triangulativni doprinos kvantitativnim rezultatima.

KVANTITATIVNI UZORAK

Uzorak za ovo istraživanje je preuzet iz evidencije registrovanih korisnika usluge koja se nalazi pri oba CSR-a u svakoj opštini.

Odžak

Na osnovu informacija iz CSR Odžak, identifikovano je ukupno 250 korisnika koji pripadaju sljedećim ranjivim kategorijama:

1. Osobe sa invaliditetom - 93 osobe
2. Starije osobe - 119 osobe
3. Samohrani roditelji - 12 porodica - 31 član
4. Višečlane porodice bez redovnih prihoda - 22 porodice - 112 člana
5. Porodice pod rizikom od razdvajanja - 4 porodice - 23 člana

Određivanje veličine uzorka u Odžaku: nivo pouzdanosti 99%.

S obzirom na zahtjev da se istraživanjem obuhvati najmanje 250 osoba a cijela ciljane populacija je ista kao i veličina uzorka, u istraživanje smo uključili cijelu populaciju.

Distribucija procenata uzorka za svaku od ranjivih kategorija je sljedeća:

Stopa odgovora 90%

Veličina populacije 250

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Veličina uzorka: 250

Tabela 1 - Procentualna distribucija uzorka u opštini Odžak

Ukupan broj korisnika u ranjivim grupama	Određivanje veličine uzorka u Odžaku	Procentualna distribucija uzorka
Osobe sa invaliditetom- 93	Nivo pouzdanosti 95%	Osobe sa invaliditetom/procent populacije 37,2% Broj osoba koje treba intervjuisati 93
Starije osobe - 119 osoba	Interval pouzdanosti 3,61	Starije osobe/ procent populacije 47,6% Broj osoba koje treba intervjuisati 119
Samohrani roditelji - 12 porodica - 31 član	Stopa odgovora 90%	Samohrani roditelji/ procent populacije 4,8% Broj osoba koje treba intervjuisati 12
Višečlane porodice bez redovnih prihoda - 22 porodice - 112 člana	Veličina uzorka 378	Višečlane porodice bez redovnih prihoda /procent populacije 8,8% Broj osoba koje treba intervjuisati 22
Porodice pod rizikom od razdvajanja - 4 porodice - 23 člana	Veličina uzorka: 250	Porodice pod rizikom od razdvajanja/procent populacije 1,6% Broj osoba koje treba intervjuisati 4

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Mrkonjić Grad

U skladu sa informacijama dobijenim od CSR Mrkonjić Grad, identifikovana su ukupno 733 korisnika u okviru sljedećih 5 kategorija ranjivih osoba:

1. Djeca i mladi sa invaliditetom 29
2. Starije osobe (preko 65 godina starosti) 59
3. Žrtve nasilja 6
4. Osobe sa invaliditetom 146
5. Korisnici dječijeg doplatka 252

Određivanje veličine uzorka u Mrkonjić Gradu

Nivo pouzdanosti 95%

Interval pouzdanosti 4.03

Stopa odgovora 80%

Vedličina populacije 733

Veličina uzorka: 328

Tabela 2 - Procentualna distribucija uzorka u opštini Mrkonjić Grad

Ukupan broj korisnika u ranjivim grupama	Određivanje veličine uzorka u Mrkonjić Gradu	Procentualna distribucija uzorka
Djeca i mladi sa invaliditetom 29	Nivo pouzdanosti 95%	Djeca i mladi sa invaliditetom/procent populacije 5,89 % Broj osoba koje treba intervjuisati 18
Starije osobe (preko 65 godina starosti) 59	Interval pouzdanosti 4,03	Starije osobe/ procent populacije 11,99% Broj osoba koje treba intervjuisati 37

Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities- EU-funded Project
implemented by EPRD Consortium

52 Čekaluša Str., 71000 Sarajevo

Phone: +387 (0) 33 556856, Fax: +387 (0) 33 556855, Email: a.adilovic@eprd.pl

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Žrtve nasilja 6	Stopa odgovora 80%	Žrtve nasilja/ procenat populacije 1,21% Broj osoba koje treba intervjuisati 3
Osobe sa invaliditetom 276	Veličina populacije 733	Osobe sa invaliditetom/procenat populacije 29,67 % Broj osoba koje treba intervjuisati 91
Korisnici dječijeg doplatka 363	Veličina uzorka: 328	Korisnici dječijeg doplatka/ procenat populacije 51,21% Broj osoba koje treba intervjuisati 155

Tabela 3 - Procentualna distribucija uzorka u opštini Odžak

	Osobe sa invaliditetom	Starije osobe	Samohrani roditelji	Višečlane porodice bez redovnih prihoda	Porodice pod rizikom od razdvajanja	Ukupno
Odžak	87	114	10	21	5	237
	37%	48%	4%	9%	2%	100%

This project is funded by the EU

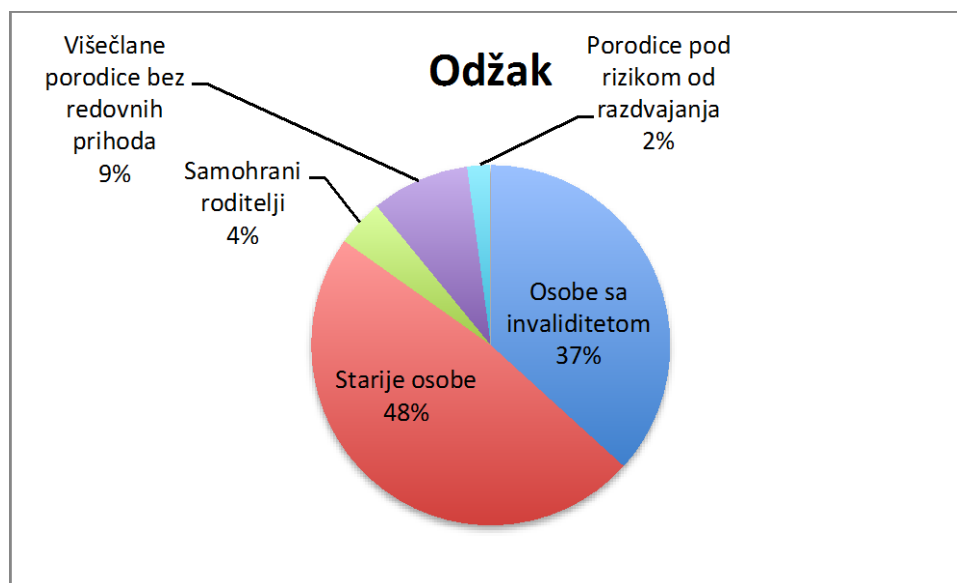

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Grafikon 1 - Procentualna distribucija uzorka u opštini Odžak

Tabela 4 - Procentualna distribucija uzorka u opštini Mrkonjić Grad

	Djeca i mladi sa invaliditetom	Starije osobe	Žrtve nasilja	Osobe sa invaliditetom	Korisnici dječijeg doplatka	Ukupno
Mrkonjić Grad	15	27	1	67	119	229
	7%	12%	0%	29%	52%	100%

This project is funded by the EU

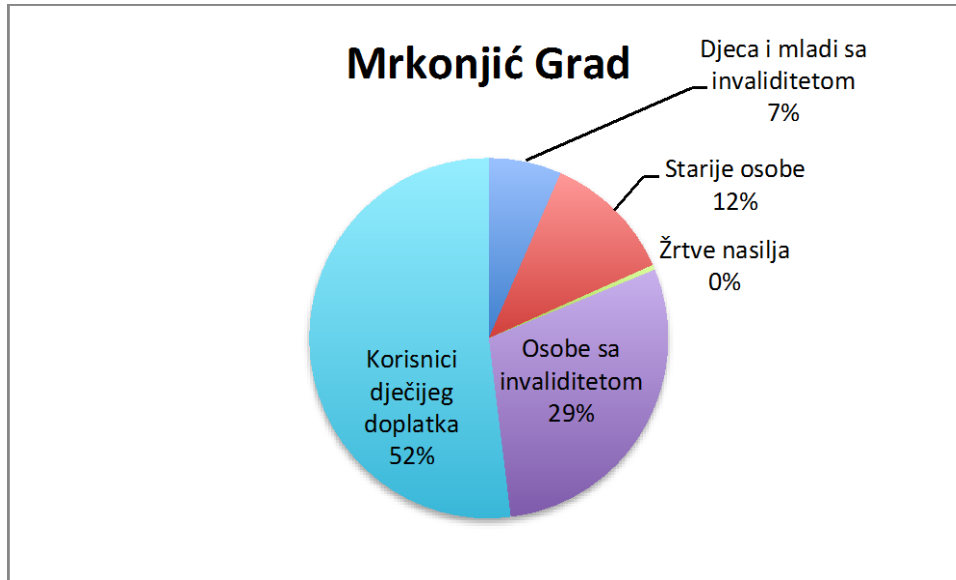

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Grafikon 2 - Procentualna distribucija uzorka u opštini Mrkonjić Grad

U opštini Odžak, većina osoba koje su intervjuisane su u okviru kategorija starijih osoba i osoba sa invaliditetom dok većina korisnika u Mrkonjić Gradu pripada kategoriji osoba sa pravom na dječiji doplatok i osobama sa invaliditetom.

PRIKUPLJANJE KVANTITATIVNIH PODATAKA

Terensko istraživanje u opštini Odžak je provedeno krajem jula dok se istraživanje u Mrkonjić Gradu provelo u avgustu 2016.godine. Pripremljen je i testiran instrument istraživanja koji pokriva široki spektar tematskih oblasti i nalazi se u prilogu ovog izvještaja. Nakon obuke a pod supervizijom EU SOCEM tima, upitnik je proslijeđen dvijema nevladinim organizacijama sa kojima je potpisan ugovor.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

PRIKUPLJANJE KVALITATIVNIH PODATAKA

Individualni intervjui su održani sa svim zaposlenima u oba centra za socijalni rad kao i tri grupna intervjua sa pružiocima usluga i predstavnicima zajednice sa fokusom na sljedeća ključna pitanja:

- Koji su problemi sa kojima se suočavate?
- Šta je razlog ovih problema?
- Kako se problemi mogu riješiti?
- Koje su specifične potrebe korisnika u opštini?
- Koje vrste socijalnih usluga su prepoznate kao prioritetne?

Sadržaj intervjua je zabilježen i transkriptovan i spreman na analizu sadržaja.

Grupni intervju u Mrkonjić Gradu je održan sa predstavnicima 10 mjesnih zajednica dok je intervju u Odžaku obuhvatio predstavnike 22 mjesne zajednice. U Odžaku su polustrukturisani intervjui provedeni sa četiri osobe, a u Mrkonjić Gradu sa sedam osoba.

ANALIZA PODATAKA

Podaci iz upitnika su uneseni u Excel tabele te su prebačeni u SPSS softver radi analize. Zbog uzorkovanja i dispariteta kategorizacije, nije bilo moguće osigurati pouzdanu analizu izvan okvira deskriptivne statistike. Prema tome, poređenje rezultata na dvije lokacije bilo je ograničeno zbog razlika u kriterijumima za kategorizaciju registrovanih grupa korisnika i određenog podudaranja i dvostrukog računanja osoba sa invaliditetom koji su takođe kategorizovani kao osobe starije od 65 godina.

Tematska analiza je korištena za ispitivanje tema i pitanja adresiranih kvantitativnim izvorom podataka, mapiranjem činjenica, percepcijama i mišljenjima putem ciljnog spektra upita. Tematska analiza je jedna od najviše korištenih metoda analize kvantitativnih podataka i predstavlja relativno direktnu metodu koja sažima mnoge osnovne procese drugih metoda

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

analize. Ona predstavlja prikladnu metodu za identifikaciju, analizu i izvještavanje o temama ili šablonima unutar kvalitativnih podataka. Tematska analiza se ne veže direktno za određenu teoriju već više za opšti kvalitativni pristup. Postoje jasne prednosti usvajanja ovog pristupa pošto se može koristiti na način fleksibilniji od drugih metoda, zahtijeva manje vremena i ne zahtijeva složenu kompjutersku obradu i najvažnije je što su njegovi rezultati pristupačni širokoj publici i ne zahtijevaju stručno znanje.

KLJUČNI REZULTATI

Kao preambula sistematskoj analizi podataka, korisno je imati na umu primjedbe terenskih radnika, koji, iako predstavljaju anegdote, pružaju zanimljiv uvid u životne uslove u ispitanika.

Kada govorimo o selima, prvi utisak je da je većina sela „mrtva“. Broj mladih ljudi u selima je zanemariv ili nepostojeći tako da su starije osobe prepuštene same sebi i u većini slučajeva zavise jedni od drugih. Putevi u većini sela su u lošem stanju tj. asfaltirani su do središta sela dok je ostatak putne komunikacije loš ostavljajući zaseoke odsječenim od središta sela. Ljudi koji žive u zaseocima imaju otežan pristup prodavnicama, bolnici, autobuskoj stanici i sl.

Neki od komentara lokalnog stanovništva su poput: „ Ne znam kako ste do nas došli autom, samo zaprega može doći do nas“ ili „Ukoliko je momenat dobar, do nas možete doći ali savjetujemo vas da idete pješke i nakon dva kilometra stići ćete“. Tačno je da su u nekoliko navrata anketari morali pješčiti više kilometara kako bi došli do korisnika, što i dalje predstavlja izazov na svakodnevnom nivou.

Stare osobe te osobe sa posebnim potrebama u selima se u većini slučajeva žale na nizak nivo socijalnih davanja te teške uslove života. U slučajevima u kojima novac ne predstavlja problem, starije osobe skreću pažnju na činjenicu otežanog pristupa prodavnicama, apotekama, itd. usljed nepostojanja transporta. Jedan od korisnika se žalio na bolnicu koja

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

nije željela poslati ambulantna kola kako bi ga odvezli na preglede i terapije. Druga starija gospođa kojoj je noga amputirana je više od godinu dana čekala da dobije invalidska kolica. U drugom selu, dječak je nekoliko mjeseci morao čekati nova invalidska kolica pošto je prerastao stara.

70% osoba koje je posjetio tim za provođenje intervjua u Odžaku žive u veoma lošim uslovima. Posljedice poplava koje su se desile prije dvije godine se još uvijek osjete pošto su ljudi dobili minimalna ili nikakva sredstva za popravku kuća. Tokom perioda istraživanja ti ljudi su rekli da su zadovoljni sa pomoći od strane Centra za socijalni rad u Odžaku i da drugačije i ne bi dobili nikakvu pomoć.

REZULTATI KVANTITATIVNOG ISTRAŽIVANJA

Rezultati su se razlikovali u dvije opštine s obzirom na nivo znanja o radu Centara za socijalni rad koje su imali korisnici usluga.

Postoji veoma ograničeno znanje o sveukupnom opsegu rada centra za socijalni rad u Odžaku. Ispitanici su uglavnom bili zainteresovani za prava koja se odnose na kategorije kojima pripadaju ali su istaknuli potrebu, ne samo za uvođenjem novih usluga, već i za veću i bolju promociju postojećih usluga korisnicima putem direktne komunikacije, štampanih letaka, organizovanjem dana otvorenih vrata i slično. Ovo je u potpunoj suprotnosti sa Mrkonjić Grad gdje rezultati ukazuju da je veliki broj ispitanika upoznao sa radom Centra. Ovaj rezultat se dijelom može objasniti međusektorskom saradnjom u Mrkonjić Gradu gdje postoje Memorandumi o razumijevanju potpisani između svih sudionika u opštini koji zajednički rade na promovisanju rada svih institucija a posebno CSR-a.

This project is funded by the EU

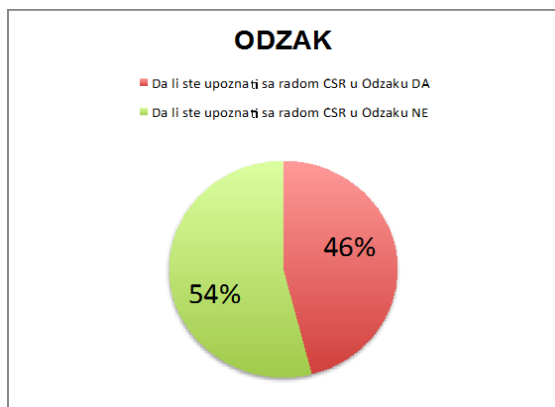
Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities

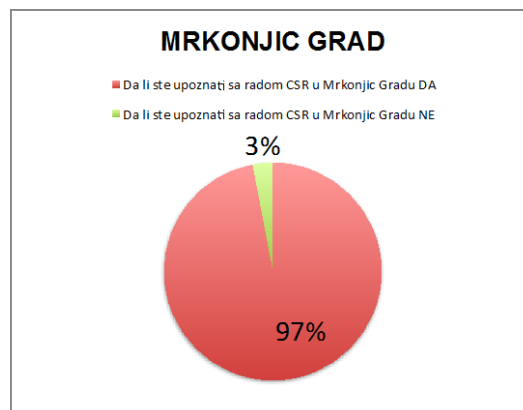
Implemented by EPRD consortium

Grafikon 3 – Koliko su korisnici upoznati sa radom CSR u Odžaku i Mrkonjić Gradu

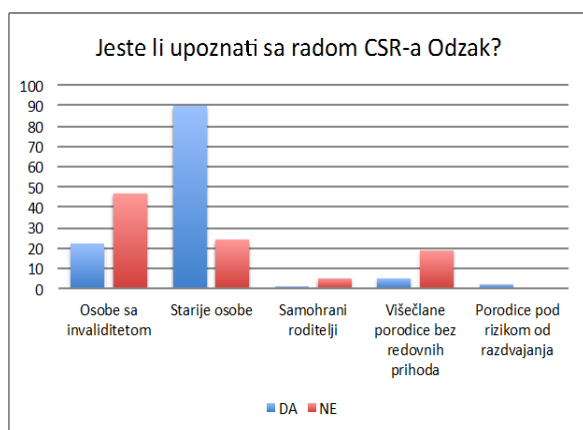
Grafikon a)

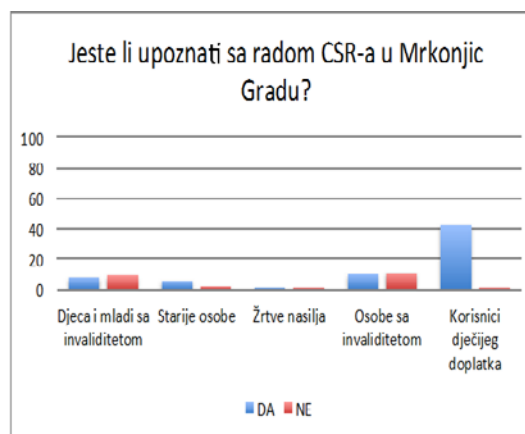
Grafikon b)

Grafikon c)

Grafikon d)

S obzirom na usluge koje koriste ispitanici, u opštini Odžak, uglavnom su korištene usluge jednokratne novčane pomoći ili tuđe njege i pomoći, kao i pravo na pravnu pomoć. Uočeno je da se usluge prilagođenje potrebama korisnika pružaju slabo ili se nikako ne pružaju.

Međutim u Mrkonjić Gradu, s obzirom na dobru međusektorsku saradnju, korisnici su prijavili da su uključeni u proces i da su imje olakšan pristup ostvarivanju svojih prava. S obzirom na direktne korisnike CSR-a, najčešća pitanja korisnika usluga su se odnosila na načine za dobijanje novčane nadoknade. Iako tokom provođenja ovog istraživanja nije

This project is funded by the EU

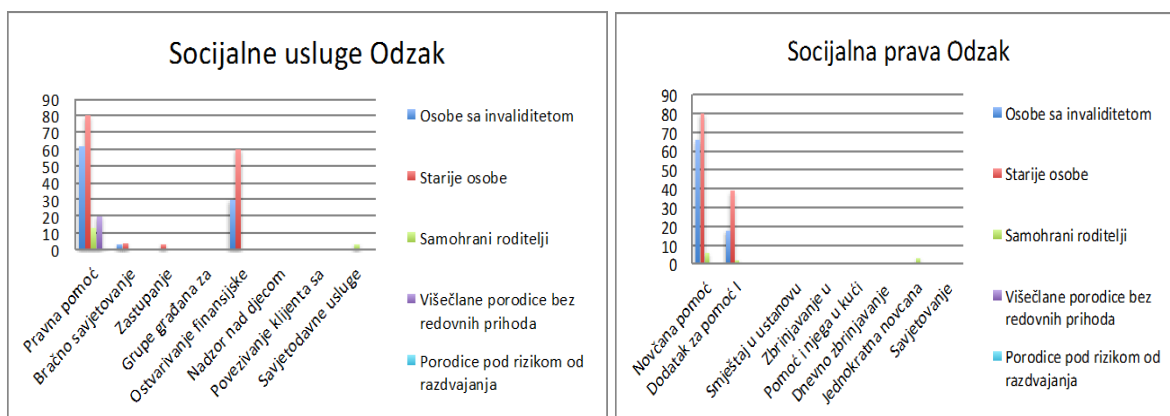
Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities

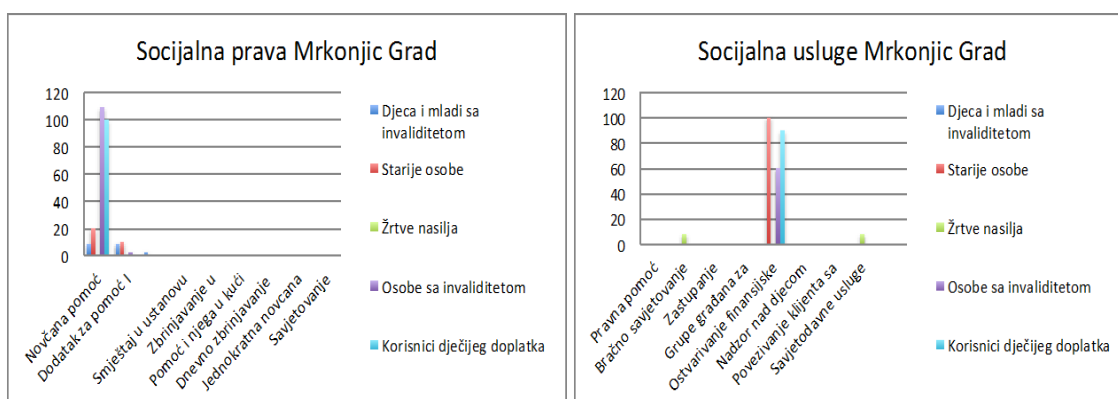
Implemented by EPRD consortium

postojalo pružanje usluge pomoći u kući u Mrkonjić Gradu, ispitanici su uglavnom svjesni svojih prava za dobijanje takve usluge kao i činjenice da je ona dio zakonskog okvira u RS.

Grafikon 4 – Vrsta socijalnih usluga i prava u Odžaku

Grafikon 5 – Vrsta socijalnih usluga i prava u Mrkonjić Gradu

Odgovori na pitanje u vezi s uticajem usluga CSR na ukupan kvalitet života korisnika i njegovo poboljšanje pokazuju generalno pozitivno mišljenje.

This project is funded by the EU

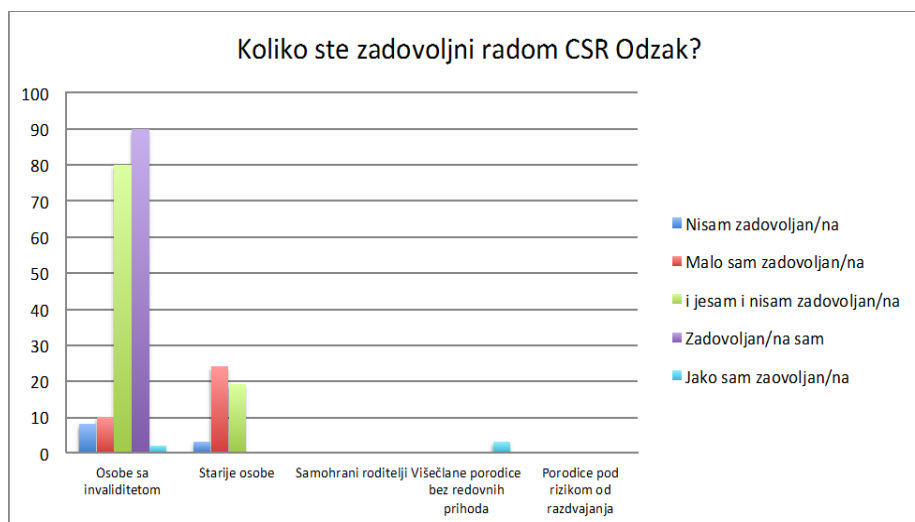

Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities

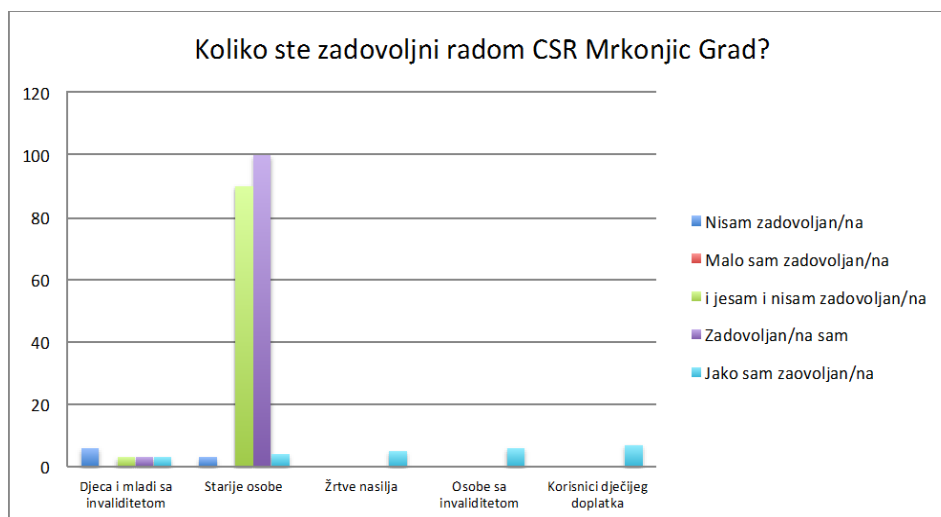

Implemented by EPRD consortium

Grafikon 6 – Evaluacija rada u Odžaku

Grafikon 7 – Evaluacija rada u Mrkonjić Gradu

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

*Grafikon 8 –Koliko su zaposlenici CSR susretljivi pri rješavanju problema korisnika u Mrkonjić
Gradu i Odžaku*

This project is funded by the EU

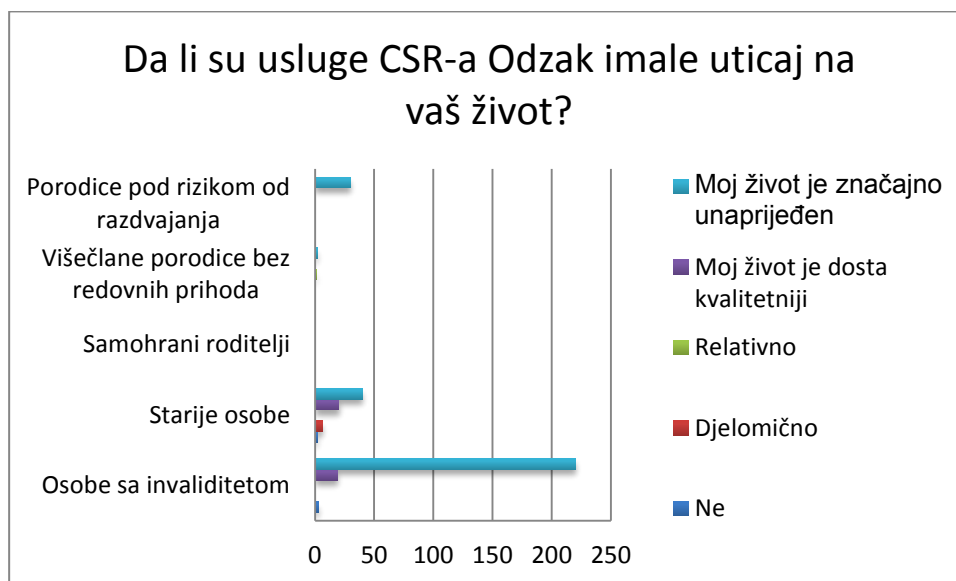
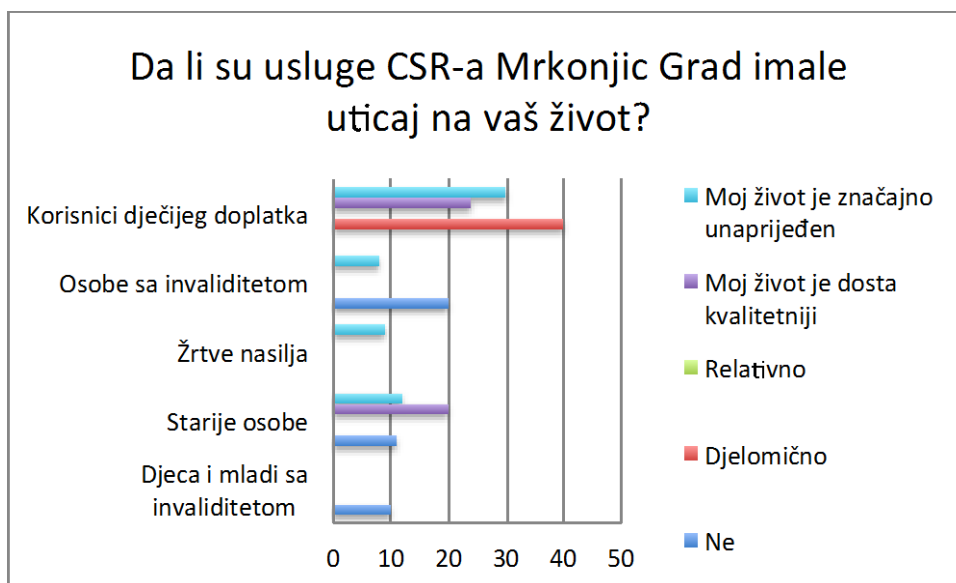

Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Grafikon 9 – Uticaj socijalnih usluga na kvalitet života

This project is funded by the EU

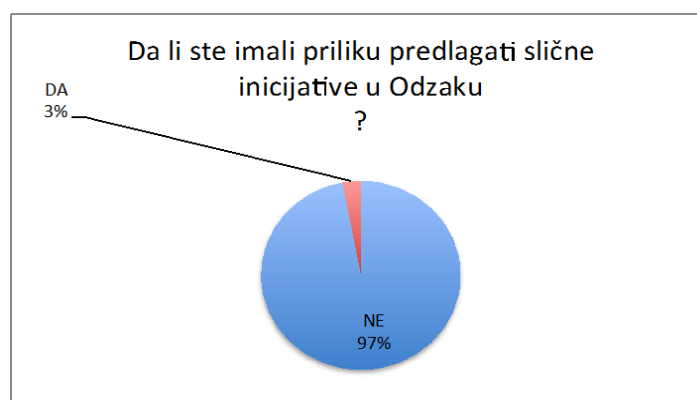
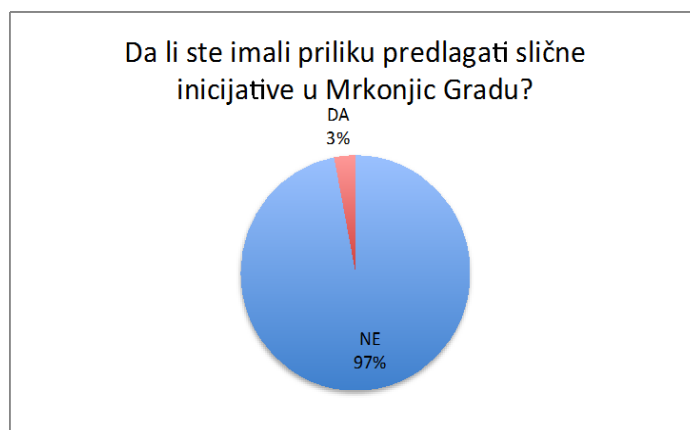

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Grafikon 10 – Predlaganje inicijativa CSR

REZULTATI KVALITATIVNOG ISTRAŽIVANJA

Uočene su značajne sličnosti između analiziranih kvalitativnih podataka dobijenih iz grupnih intervjua sa predstavnicima zajednica u dvije opštine i u pogledu pojedinačnih intervjua sa zaposlenicima dva CSR.

Čelnici zajednica su istaknuli potrebu za uvođenjem dodatnih usluga socijalne pomoći na lokalnom nivou s obzirom na veći spektar i broj korisnika usluga, naročito za starije i napuštene osobe. Postoji jedinstven stav za većom finansijskom podrškom za ranjive kategorije i kategorije osoba u stanju potrebe ponovo sa nagalskom na starije osobe.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

U opštini Mrkonjić Grad postoji veliki broj udaljenih sela, lokalnih zajednica sa osobama u potrebi kojima često niko ne pruža nikakvu vrstu pomoći. Njihove potrebe se značajno povećavaju tokom zimskog perioda kada su mnoga od sela odsječena. Postoje NVO-i koji djeluju na području opštine i pružaju pomoć omladini i djeci. Međutim, ove aktivnosti su povremenog karaktera i često zavise od sredstva dostupnih za pojedine projekte. Saradnja između važnih aktera u području socijalne zaštite na nivou opštine Mrkonjić Grad je na visokom nivou i formalizovana je u obliku Memoranduma o razumijevanju. CSR provodi preventivne aktivnosti na terenu vodeći računa o potrebama korisnika, iako su često preopterećeni administrativnim poslovima. Zahvaljujući izuzetnoj saradnji sa predsjednicima mjesnih zajednica, moguće je jednostavno saznati potrebe korisnika i brzo reagovati. Uprkos činjenici da je ta saradnja na visokom nivou, uvijek postoji potreba za uvođenjem novih socijalnih usluga. Pronalaženje sredstava za finansiranje je uvijek teško. Pokretanje usluge pomoći u kući putem mobilnog tima predstavlja izvanrednu priliku ali su čelnici u zajednici ponovo imali pitanja u vezi održivosti, zbog nedostatka finansijskih sredstava. Ova usluga je definisana Pravilnikom i zakonski utemeljena na nivou Republike Srpske. Predstavници opštine su izrazili veliki interes za pilotiranje ove usluge nadajući se da će biti održiva i da će se finansirati iz opštinskog budžeta ili sa viših nivoa.

Učesnici u Odžaku su istaknuli potrebu za uvođenjem pomoći u kući za starije osobe. Prema riječima sudionika, ova usluga bi trebala biti pod direktnom nadležnošću CSR ne dopuštajući pojedincima i organizacijama da profitiraju aktiviranjem ovakve vrste usluge i finansiranje pilot inicijative uspostavljene kroz projekat bi trebalo biti nastavljeno kroz opštinski budžet.

Posljedice poplava koje su se desile prije 2 godine se još uvijek osjete i bez rada CSR u Odžaku mnogo osoba ne bi primilo baš nikakvu vrstu pomoći.

Čelnici zajednice se ne slažu sa brojem korisnika u ovoj grupi (120 osoba) koji je predstavio CSR navodeći da svaka zajednica ima najmanje pet osoba koje nikad nisu koristile ili trenutno

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

ne koriste usluge CSR. Takođe su skrenuli pažnju na činjenicu da se broj starijih osoba povećao posljednjih godina.

Svaki od ključnih zaposlenika CSR su dali gotovo identične informacije. Zbog brojnih administrativnih poslova i odgovornosti od kojih su mnoge nemaju direktnu vezu sa pružanjem socijalne zaštite, stručno osoblje nisu u mogućnosti pružati stručnu pomoć u okviru širokog spektra socijalnih pitanja i za svaku od kategorija korisnika. Jedna od posljedica ovakvog načina rada jeste postepeno opadanje stručnih vještina i morala. Rješenje, kako ga vidi većina ispitanika, se nalazi u povećanju broja zaposlenih u CSR umjesto preraspodjele dužnosti ili smanjenja odgovornosti izvan opisa posla CSR.

ZAKLJUČAK

Na početku ovog dijela, važno je ponoviti ograničenja istraživanja u pogledu zaključaka koji se mogu donijeti.

Iako pružanje usluga socijalne zaštite u drugim dijelovima BiH može imati drugačiji uticaj, ovo istraživanje daje održive rezultate samo za dvije opštine u kojima je provedeno. Nadalje, istraživanje pruža sliku o znanjima, stavovima i praksama uzorka korisnika koji su otprije poznati CSR-ima dok bi potpunije mapiranje socijalnih potreba i nedostataka u pružanju usluga zahtijevalo slučajni uzorak na cijeloj populaciji korisnika usluga. Dodatni faktor predstavlja činjenica da ne postoji jedinstven sistem kategorizacije ranjivih grupa u evidencijama centara za socijalni rad čime je otežano poređenje i krtički osvrt obima i kvaliteta usluga.

Uz sve navedeno, u istraživanju ipak postoje neki korisni zaključci i naučene lekcije.

Veliki broj korisnika usluga iz različitih grupa zajedno sa čelnicima zajednica su, u obe opštine, kao najveći nedostatak sistema socijalne zaštite naveli nedostatak ili nizak nivo postojećih novčanih davanja. Ovo je situacija koja ne može biti riješena na nivou opštine.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Iako su čelnici u obe opštine naveli da ne postoji široka upoznatost javnosti sa uslugama socijalne zaštite, osobe u uzorku istraživanja su generalno upoznate sa radom centara za socijalni rad što je naročito prisutno u Mrkonjić Gradu gdje su mišljenja o kvalitetu pružanja usluga pozitivnije nego u Odžaku. Ovo može biti rezultat dobro razvijene saradnje među različitim opštinski institucijama ali uticaj takođe mogu imati i faktori poput učestalosti izvještavanja lokalnih medija, visoke angažovanosti zajednice putem učešća lokalnih predstavnika vlasti itd.

Treba biti oprezan sa pokretanjem bilo kakve inicijative za informisanje javnosti koja može nastati usljed stvarnog ili percipiranog nedostatka znanja o centrima za socijalni rad i njihovim aktivnostima. S obzirom da su zaposleni u CSR preopterećeni administrativnim poslovima te da postoji određena doza zabinutosti u vezi kvaliteta usluga koje se pružaju, bilo kakvo povećanje zahtijeva proizašlo iz veće informisanosti javnosti bi stvorilo dodatno opterećenje na pružaoce usluga koje bi bilo na štetu trenutnih i budućih korisnika.

Dok je težnja za stručnijim osobljem razumljiva, bez preraspoređivanja stručnih i institucionalnih uloga i odgovornosti uključujući i otklanjanje aktivnosti suvišnih za CSR neće biti moguće da organizacije riješe ove probleme.

Prije preduzimanja većih napora za povećanje poznavanja socijalnih usluga ili njihovog broja, obe opštine moraju razviti sveouhvatnu strategiju usmjerenu na korisnike usluga koja će obezbijediti mapu puta za razvoj usluga, inovacije i pružanje usluga koje je održivo te se usmjeriti na osnovne odgovornosti CSR isključujući sve aktivnosti koje su izvan njih.

Nadogradnjom na dosadašnji napredak u radu postignut u razvoju i pružanju usluge pomoći u kući i uvođenju upravljanja slučajem, opštine Odžak i Mrkonjić Grad počinju pripreme za izradu trogodišnje strategije pružanja usluga socijalne zaštite, proces koji će uključivati konsultacije na visokom nivou u zajednici i posvećenost određenim nivoima standarda usluge.

Rezultati ovog istraživanja će predstavljati koristan doprinos u procesu planiranja.

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

PRILOG - Upitnik

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

EUSOCEM upitnik- aktivnost 4.1

Dobar dan. Zovem se _____. Radim kao anketar za projekat finansiran od EU a koji radi reformu socijalne usluge i saraduje sa Centrom za socijalni rad u našoj opštini. Danas sprovodimo anketu o životu i potrebama osoba koje su korisnici usluga ili davanja Centra za socijalni rad Mrkonjić Grad. Vi ste jedna od osoba sa kojom bismo željeli da razgovaramo. Stoga bi nam bilo drago da se odazovete na anketu i odgovorite na pitanja iz upitnika. Anketa će nam pomoći u identificiranju osoba koja su u socijalnoj potrebi, koriste neke vrste socijalnih usluga a sve sa svrhom identifikacija potrebe, predlaganju i uvođenju nekih novih ili izmjenjenih socijalnih usluga.

Opšta pitanja – popunjavanje anketar

1. Opština/mjesna zajednica: _____
2. Koliko godina imate:
3. SPOL: 1. Muško 2. Žensko
4. Pored Vas koliko još članova broji Vaše domaćinstvo: _____
5. *Korisnik je u kategoriji ranjive grupe br : (popunjavanje anketar sam)*
6. *Upisati podatak sa evidencije CSR-a- Od kada je korisnik CSR-a?*

7. Jeste li upoznati sa radom Centra za socijalni rad?
A. DA
B. NE
8. Jeste li korisnik neke od usluga Centra za socijalni rad?
A. DA
B. NE

9. Koje vrste prava ili usluga koristite od Centra za socijalni rad/Lokalne zajednice?

Prava iz Zakona o socijalnoj zaštiti RS

- A. Novčana pomoć
- B. Dodatak za pomoć i njegu drugog lica
- C. Podrška u izjednačavanju mogućnosti djece i omladine sa smetnjama u razvoju
- D. Smještaj u ustanovu
- E. Zbrinjavanje u hraniteljsku porodicu
- F. Pomoć i njega u kući
- G. Dnevno zbrinjavanje
- H. Jednokratna novčana sredstva
- I. Savjetovanje

Usluge socijalne zaštite (CSR i lokalna zajednica)

- A. Pravna pomoć
- B. Bračno savjetovanje

Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities- EU-funded Project
implemented by EPRD Consortium

52 Čekaluša Str., 71000 Sarajevo

Phone: +387 (0) 33 556856, Fax: +387 (0) 33 556855, Email: a.adilovic@eprd.pl

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

- C. Zastupanje
  - D. Grupe građana za podršku
  - E. Ostvarivanje finansijske pomoći
  - F. Nadzor nad djecom
  - G. Povezivanje klijenta sa resursima
  - H. Savjetodavne usluge
10. Znate li po kojim kriterijima ostvarujete određena prava ili usluge?
- A. DA
  - B. NE
  - C. Drugo _____
11. Da li ste ranije ostvarivali neka od prava ili usluga? Ako da, koje?
- A. DA, upišite koje _____
  - B. NE
12. Da li sami posjećujete CSR?
- A. DA
  - B. NE
  - C. Ostalo _____
13. Ako posjećujete, koliko često?
- A. Sedmično
  - B. Mjesečno
  - C. Svaka tri mjeseca
  - D. Godišnje
14. Ako posjećujete, šta je razlog vaše posjete?
- A. Informišete se o pravima
  - B. Raspitujete se o ostalim socijalnim uslugama
  - C. Ostalo. Šta? _____
15. Da li imate redovne posjete od uposlenika Centra za socijalni rad?
- A. Sedmično
  - B. Mjesečno
  - C. Svaka tri mjeseca
  - D. Godišnje
  - E. Nikada me niko ne posjećuje
16. Kako biste procijenili rad uposlenika CSR-a?
- A. Nisam zadovoljan
  - B. Malo sam zadovoljan
  - C. I jesam i nisam zadovoljan
  - D. Zadovoljan sam
  - E. Jako sam zadovoljan
17. Koliko su suretljivi u rješavanju pitanja korisnika?
- A. Nimalo
  - B. Malo

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

- C. I jesu I nisu
- D. Susretljivi su
- E. Jako su susretljivi

18. Da li su usluge CSR-a na neki način uticale na kvalitet vašeg života?

- A. Nimalo
- B. Malo
- C. I jesu i nisu
- D. Moj život je kvalitetniji
- E. U znatnoj mjeri je uticalo na kvalitet mog života

19. Koje usluge procjenjujete da bi CSR mogao ponuditi a koje bi značajno uticale na kvalitet vašeg života?

- A. _____
- B. _____
- C. _____
- D. _____

20. Da li ste ranije imali priliku predlagati slične inicijative?

- A. DA
- B. NE

21. Ako da, kome?

- A. Uposlenim u CSR-u
- B. Nadležnim u opštini
- C. NVO sektoru
- D. Nekom drugom. Kome?

22. Kako procjenjujete angažovanost nadležnih institucija u rješavanju poteškoća ugroženih kategorija?

- A. Nisko
- B. Malo
- C. Srednje
- D. Prihvatljivo
- E. Odlično

23. Navedite barem jednu vrstu usluge koja bi uticala na podizanje kvalitet vašeg života?

- A. _____

24. Da li ste upoznati sa nekim inicijativama opštine, Centra za socijalni rad ili drugih u sprovođenju nekih aktivnosti za ugroženo stanovništvo?

- A. Jesam
- B. Nisam
- C. Drugo _____

25. U slučaju potrebe, znate li kome se trebate javiti?

- A. DA, znam

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

B. Ne, ne znam

26. Jeste li upoznati sa svim pravima koja vas sleduju?

- A. Jesam
- B. Nisam
- C. Drugo _____

27. Koje promjene smatrate za neophodne u vašoj opštini da se uvedu kako bi se izašlo u susret korisnicima socijalnih usluga ili prava?

28. Mislite li da bi uvođenje nekih novih usluga Centra za socijalni rad na nivou opštine doprinijeli boljem i kvalitetnijem životu korisnika socijalnih usluga i socijalnih prava?

- A. DA
- B. NE
- C. Drugo. Šta?

29. Smatrate li da nadležne institucije rade sve kako bi pružile najbolju moguću uslugu korisnicima ranjivih grupa?

- A. DA
- B. NE

30. Po Vašem mišljenju, kakav je napredak postignut u Vašoj lokalnoj zajednici kada je riječ o uključivanje osoba koja su u stanju socijalne potrebe u društveni život/lokalnu zajednicu u proteklih par godina:

- A. Učinjen je značajan napredak
- B. Učinjen je određeni napredak
- C. Učinjen je mali napredak
- D. Nije učinjen nikakav napredak

31. Koji od ponuđenih odgovora najbolje opisuje Vaš profesionalni status:

- A. zaposleno lice
- B. nezaposleno lice traži posao
- C. lice pod starateljstvom
- D. student
- E. penzioner

32. Nivo obrazovanja:

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

- A. Bez obrazovanja
- B. 1-4 razreda osnovne škole
- C. Završena osnovna škola
- D. Srednja stručna škola u trajanju od 1-3 godine
- E. Srednja stručna škola u trajanju od 4-5 godina ili gimnazija
- F. Viša škola
- G. Fakultet, akademija ili visoka škola
- H. Magistar nauka
- I. Doktor nauka

33. Koji servisi/usluge postoje za Vas kao korisnika socijalnih usluga u Vašem bliskom okruženju/koliko su udaljeni:

1. _____ a) u mjestu u kom živim b) u obližnjem mjestu
2. _____ a) u mjestu u kom živim b) u obližnjem mjestu
3. _____ a) u mjestu u kom živim b) u obližnjem mjestu

34. Da li koristite servise/usluge koji nisu pri Centru za socijalni rad?

- A. Da
- B. Ne

35. Navedite razloge zbog kojih ne koristite servise/usluge:

- A. Potreban je veliki broj dokumenata
- B. Dugo se čeka na rješavanje zahtjeva
- C. Ne postoje takvi servisi u mom mjestu
- D. Ne znam da takav servis postoji
- E. Ne odgovara mojim specifičnim potrebama

36. Koliko sljedeće usluge smatrate korisnim za unapređenje kvaliteta vašeg života ?

Vrsta usluge/programa	1-nimalo
	2 –malo
	3-srednje
	4-dobro
	5-odlično
Zaštićeno stanovanje (smeštaj u stan i/ili nadoknada za izmirivanje troškova stanovanja)	
Dnevni boravak, dnevni centri	
Pomoć u kući (geronto-domaćice)	

Support to Social Service Providers and Enhancement of Monitoring Capacities- EU-funded Project
implemented by EPRD Consortium

52 Čekaluša Str., 71000 Sarajevo

Phone: +387 (0) 33 556856, Fax: +387 (0) 33 556855, Email: a.adilovic@eprd.pl

This project is funded by the EU

Support to Social Service Providers and
Enhancement of Monitoring Capacities

Implemented by EPRD consortium

Kućno lječenje i njega (medicinska njega)	
Prevoz osoba sa invaliditetom (ako je osoba sa posebnim potrebama)	
Specijalizovani gradski prevoz za osobe za posebnim potrebama	
Savjetovališta	
Edukativne usluge (seminari, tribine)	
Savjetodavne usluge (obuka porodica i savjeti pravnika)	
Sportske, rekreativne i kulturne aktivnosti, takmičenja	

37. Da li znate da u Vašoj opštini/gradu postoji/e udruženje/a osoba koja se nalaze u istoj ili sličnoj potrebi kao vi?

- A. Da
- B. Ne

38. Da li ste član nekog udruženja ?

- A. Da, član jednog udruženja
- B. Da, član više udruženja
- C. Član drugih NVO
- D. Ne

39. Koji je Vaš osnovni izvor prihoda /moguć višestruki izbor/:

- A. Materijalno obezbjeđenje porodice (socijalna pomoć)
- B. Dodatak/novčana naknada za njegu i pomoć drugog lica
- C. Jednokratne pomoći
- D. Prihodi od izdavanja nekretnina ili zemlje u zakup
- E. Izdržavano lice od strane porodice i rođaka
- F. Primanja iz redovnog/vanrednog radnog odnosa
- G. Penzioner
- H. Nema ličnih primanja
- I. Drugo, navedite šta _____